

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	2
história	3
Tlač, Zdravotnícke noviny, 26. 8. 2021	
Pápež je silná motivácia: Rómov spod Slanských vrchov vyzval na očkovanie farár na omši	4
Online, zivot.pluska.sk, 26. 8. 2021, 6:00	
Poznáme víťaza majstrovstiev Slovenska v robotike stredoškóľákov FIRST Global Slovensko 2021	5
Online, techvia.sk, 25. 8. 2021, 19:34	
Fakulty a ústavy UPJŠ	7
história	8
Tlač, Zdravotnícke noviny, 26. 8. 2021	

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

história

26. 8. 2021, Zdroj: **Zdravotnícke noviny**, Strana: 10, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **mk**, Sentiment: **Negatívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Vytlačení: 14 000 ks GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 323 Eur

August

Teodor SCHWARZ (28. 8. 1892 – 14. 2. 1980) – lekár-gynekológ, vysokoškolský učiteľ.

Narodil sa v Pukanci, okr. Levice, študoval na gymnáziu v Banskej Bystrici, no pre národnostno-kultúrnu aktivitu rodičov ho zo štúdia vylúčili a gymnázium ukončil v Bratislave. Medicínu študoval na lekárskej fakulte v Budapešti a v Prahe (MUDr. 1920). Prax začínal ako vojenský lekár, v rokoch 1922 – 23 bol asistentom kliniky ortopedickej chirurgie, 1923 – 25 kliniky chirurgie a počas detskej kliniky. Od roku 1926 sa zamerával na gynekologickú odbornosť. Do roku 1929 bol asistentom na Klinike pôrodnictva a nemocí ženských na LF UK v Bratislave, v rokoch 1929 – 36 na 1. českej pôrodnícko-gynekologickej klinike LF KU v Prahe. Tu získal docentúru a vrátil sa na Slovensko, kde bol vymenovaný na miesto primára novozriadeného gynekologicko-pôrodnického oddelenia v Martine. Bol priamym účastníkom SNP a pred ústupom povstalcov z Turca osobne preniesol vzácne rádium do Banskej Bystrice. Roku 1954 dosiahol hodnosť univerzitného profesora a z postu prednostu ženskej a pôrodnickej kliniky prijal miesto vedúceho Katedry starostlivosti o ženu na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v Košiciach (1953 – 1963). Tu na novovzniknutej fakulte predniesol vôbec prvú prednášku. V rokoch 1951 – 60 bol súčasne krajským gynekológom a pôrodníkom. Roku 1964 odišiel do dôchodku. Ako jeden z prvých na Slovensku venoval sa liečbe zhubných nádorov. Mimoriadne sa zaslúžil o výskum a liečbu neskorých gestóz a pri katedre založil na ich výskum osobitné laboratórium. Venoval sa tiež problémom placenta praevie a lekárskeho vedenia pôrodu.

Autor: (mk)

Pápež je silná motivácia: Rómov spod Slanských vrchov vyzval na očkovanie farár na omši [📄](#)

📅 26. 8. 2021, 6:00, Zdroj: zivot.pluska.sk [📄](#), Vydavateľ: News and Media Holding, a.s., Autor: Peter Ličák, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Užívateľov za deň: 7.6 tis. GRP: 0,17 OTS: 0,00 AVE: 408 Eur

Diskusia ()

Výnimočné stretnutie

Počas svojho pobytu na Slovensku sa pápež František stretne v Košiciach aj s veriacimi Rómami, bude to výnimočná udalosť nielen pre Rómov ale aj cirkev, stretnutí pápežov s rómskym etnikom by sme veľa nenarátali. Iniciátorom účasti Rómov zo Šarišskej Poruby na stretnutí so Svätým Otcom je Róm Ladislav Gabčo (22). „Dobre, že nás pán farár upozornil, že bez očkovania sa na tomto stretnutí nemôžeme zúčastniť, premeškať takú príležitosť by bolo veľkým hriechom. Všetci, ktorí túžia vidieť pápeža, sa dali zaočkovať, z našej rodiny pôjdu aj dvaja bratia a sestra, rodičia sa na bohoslužbu v Košiciach nechystajú, postačí im, keď im o tejto udalosti porozprávame. Určite bude o čom,“ vraví mladý Róm.

K obecnému úradu prišli z osady ako prví manželka Eva a Ján Horváthovci, sami o sebe vravia, že sú bohabojní, žijú ako káže desiatka božích prikázaní. Vychovali sedem detí, všetky sú už v dospelom veku, ani jedno z osady neodišlo kdesi hen do ďalekého sveta. Na otázku, koľko majú vnúčat, sa Ján Horváth zamyslí a po krátkej úvahe s úsmevom odpovie, že asi tak zo dvadsať, ale presne to vie len Pánboh. Na očkovanie sa s manželkou vyparádili, navoňali, vôbec ich nebolo nutné presviedčať, že je to dobrý krok. „Vyše 20 rokov som odpracoval na železničnej stanici v Kapušanoch pri oprave tratí, tam aj často chodíme do kostola, sme veriaci do špiku kostí, páči sa nám aj na rómskej púti v Gaboltove za Bardejovom. Teraz sa tešíme na spoločnú modlitbu so Svätým Otcom, už sa nemôžeme tej výnimočnej chvíle dočkať,“ vyznala sa nám hlava početnej rodiny.

Oboch manželov zaočkoval medik z piateho ročníka Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** Filip Breznin. „Pridal som sa cez prázdniny k mobilnému očkovaciemu tímu Košického samosprávneho kraja, bolo to pre mňa veľmi zaujímavé leto, dobrá príprava na moje budúce povolanie,“ povedal pre Život medik z Rožňavy.

Autor: Peter Ličák

Poznáme víťaza majstrovstiev Slovenska v robotike stredoškolákov FIRST Global Slovensko 2021 [✉](#)

📅 25. 8. 2021, 19:34, Zdroj: [techvia.sk](#) [✉](#), Autor: Martin Morávek, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Užívateľov za deň: 920 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 120 Eur

Študenti nezaháľali ani cez prázdniny a v kooperácii s tímom z Trinidadu a Tobaga pracujú na rúšku citlivom k životnému prostrediu v rámci medzinárodnej výzvy First Global

Americká nezisková organizácia FIRST (For Inspiration and Recognition of Science and Technology) združuje stredoškolákov z celého sveta s cieľom inšpirovať mladých ľudí a viesť ich ku technológiám, strojárstvu a matematike. Víťazov z každej krajiny potom pozýva na celosvetovú výzvu v medzinárodnej robotickej súťaži FIRST Global, do ktorej je v tomto ročníku zapojených už 175 krajín.

Ročník našej lokálnej súťaže FIRST Global Slovensko 2020/2021 bol kvôli pandémie neštandardný a trochu komplikovanejší. Nakoniec sa ju vďaka zníženiu opatrení podarilo zorganizovať. Tento rok sa robotická súťaž konala v priestoroch Ústavu telesnej výchovy **UPJŠ** v Košiciach.

Súťaže sa zúčastnilo 6 tímov a témou tohto ročníka bolo „Neutop sa v odpade!“. Súťažiaci v 15-tich dvojminútových kolách museli s vlastnoručne zostrojeným diaľkovo ovládaným robotom premiestniť penové loptičky symbolizujúce odpad cez úzku dráhu, ktorá zas predstavovala znečistenú riekou.

Víťazom s počtom 725 bodov sa stali študenti Strednej priemyselnej školy technickej zo Spišskej Novej Vsi. Na druhom mieste skončila SPŠ Elektrotechnická z Košíc a bronz si odniesol tím Evanjelickej spojenej školy v Liptovskom Mikuláši. Zaujímavosťou je, že medzi druhým, tretím a štvrtým miestom boli iba 4-bodové rozdiely. Takže išlo o vyrovnanú a napínavú súťaž od začiatku až do konca. Cenu za dizajn robota, ktorú udeľujú rozhodcovia zápasov prítomní aj na inšpekciách robotov, získal tím senior z Evanjelickej spojenej školy v Liptovskom Mikuláši.

Cez leto pokračuje medzinárodná výzva FIRST Global

Navzdory nie ideálnym podmienkam sa podarilo zorganizovať zaujímavú udalosť a už sa pracuje na výzvach medzinárodnej súťaže FIRST Global 2021. Ani cez leto slovenskí študenti so zápalom pre techniku, dizajn a ekológiu nezaháľali. Zapojili sa do aktuálne prebiehajúceho medzinárodného FIRST Global, ktoré končí 28. septembra a zúčastňujú sa ho mladí nadšenci zo 175 krajín sveta. Kvôli pandémie má táto výzva už druhý rok len online formu, dovtedy sa študenti stretávali v rôznych krajinách, ktoré FIRST Global hostili.

Odhodlanosť mladých ľudí pre vedu v nepriaznivých až kritických okolnostiach sa ukázala aj pri príbehu tímu z Afganistanu, ktorý pozostáva výhradne zo študentiek robotiky. Aby mohli pokračovať v pokojnom živote, štúdiu a budovaniu robotov v rámci platformy FIRST Global, museli po nedávnych udalostiach utiecť do Kataru.

Študentky sa preslávili už pred štyrmi rokmi, kedy im až na štvrtý pokus boli udelené víza aby sa mohli zúčastniť súťaže FIRST Global v Spojených štátoch amerických. Od vtedy sa snažili o osvetu a podporu štúdia STEM (science, technology, engineering, mathematics) odborov aj pre dievčatá v krajine, kde to kvôli postaveniu žien v spoločnosti nemali ľahké ani pred nedávnym prebratím veľkej časti krajiny Talibanom.

First Global pozostáva zo štyroch výziev:

Solutions Challenge

Robotics Challenge

CubeSat Prototype Challenge a Social Media Challenge

Slovenský tím zostavený zo študentov z rôznych stredných škôl sa v Solution Challenge rozhodol z kategórií Ekonomika, Vzdelanie, Zdravie a Životné prostredie pre projekt z poslednej menovanej oblasti. Ich témou je Eco-friendly Face Masks (rúška citlivé k životnému prostrediu).

9-členný tím sa pre tento projekt rozhodol preto, lebo na jednej strane vidí veľký prínos nosenia rúšok pri rôznych druhoch epidémií. Ale zároveň sa ukázalo, ako tieto bežné rúška dokážu znečisťovať prírodu.

Ako hovorí Lukáš Dršman, dnešné rúška sú vyrábané s dôrazom na jednorázovosť než na udržateľnosť a odolnosť. „Po prieskume materiálov som zistil, že by sme pre náš projekt mali zvoliť silikónovú gumu. Je dostatočne flexibilná, odolná a nerozkladá sa do mikroplastov ako iné polymérové rúška a masky.“

„Mojou úlohou bolo navrhnúť vymeniteľné filtre s aktívnou cirkuláciou vzduchu. Musel som preto pokusmi overiť aký tlak človek vyvíja pri nádychu a výdychu a aký prietok vzduchu je potrebný pre pohodlné nosenie,“ dodáva Samuel Mikita, ďalší člen tímu.

O celkový dizajn masky sa staral Richard Čuba, ktorý sa inšpiroval konceptom smart masiek Hazel od firmy Razer. „Prvý model nebol dostatočne pohodlný a nebolo rozumieť čo v nej človek rozpráva. Druhý prototyp sme preto vylepšili o pasívny filter pred ústami a telo masky sme vytvorili z priehľadného flexibilného materiálu,“ vysvetľuje.

Dizajn vymeniteľných filtrov má na starosti Júlia Spustová, ktorá sa po prieskume možností rozhodla pre ryžový papier so semiačkami kvetov prirodzene rastúcich v Strednej Európe. Rozložiteľné filtre potom môžu fungovať ako sadenice.

Len pred pár dňami ukončili druhú fázu projektu, ktorou bolo vytvorenie aliancie s tímom z inej krajiny. Slováci alianciu vytvorili so študentami z karibského Trinidadu a Tobaga. Momentálne v tretej fáze finalizujú svoju masku, ktorú musia dokončiť do 18. septembra a postaví ju do arény s desiatkami ďalších zaujímavých projektov mladých nadšencov pre vedu a výskum z celého sveta.

Autor: Martin Morávek

Fakulty a ústavy UPJŠ

história

26. 8. 2021, Zdroj: **Zdravotnícke noviny**, Strana: 10, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **mk**, Sentiment: **Negatívny**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **Lekárska Fakulta UPJŠ**

Vytlačených: 14 000 ks GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 323 Eur

August

Teodor SCHWARZ (28. 8. 1892 – 14. 2. 1980) – lekár-gynekológ, **vysokoškolský** učiteľ.

Narodil sa v Pukanci, okr. Levice, študoval na gymnáziu v Banskej Bystrici, no **pre** národnostno-kultúrnu aktivitu rodičov ho zo štúdiá vylúčili **a** gymnázium ukončil v Bratislave. Medicínu študoval na **lekárskej fakulte** v Budapešti **a** v Prahe (MUDr. 1920). Prax začínal ako vojenský lekár, v rokoch 1922 – 23 bol asistentom kliniky ortopedickej chirurgie, 1923 – 25 kliniky chirurgie **a** počas detskej kliniky. Od roku 1926 sa zamerl na gynekologickú odbornosť. Do roku 1929 bol asistentom na Klinike pôrodnictva **a** nemocí ženských na LF UK v Bratislave, v rokoch 1929 – 36 na 1. českej pôrodnícko-gynekologickej klinike LF KU v Prahe. Tu získal docentúru **a** vrátil sa na Slovensko, kde bol vymenovaný na miesto primára novozriadeného gynekologicko-pôrodnického oddelenia v Martine. Bol priamym účastníkom SNP **a** pred ústupom povstalcov z Turca osobne preniesol vzácne rádium do Banskej Bystrice. Roku 1954 dosiahol hodnosť univerzitného profesora **a** z postu prednostu ženskej **a** pôrodnickej kliniky prijal miesto vedúceho Katedry starostlivosti o ženu na **Lekárskej fakulte UPJŠ** v Košiciach (1953 – 1963). Tu na novovzniknutej fakulte predniesol vôbec prvú prednášku. V rokoch 1951 – 60 bol súčasne krajským gynekológom **a** pôrodníkom. Roku 1964 odišiel do dôchodku. Ako jeden z prvých na Slovensku venoval sa liečbe zhubných nádorov. Mimoriadne sa zaslúžil o výskum **a** liečbu neskorých gestóz **a** pri katedre založil na ich výskum osobitné laboratórium. Venoval sa tiež problémom placenta praevie **a** lekárskeho vedenia pôrodu.

Autor: (mk)